

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зеленюх (Сухнацької) Галини Степанівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 314 Кримінального процесуального кодексу України

Київ
23 липня 2025 року
№ 79-2(I)/2025

Справа № 3-70/2025(140/25)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуєчого, доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зеленюх (Сухнацької) Галини Степанівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 314 Кримінального процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Зеленюх (Сухнацька) Г.С. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 3, частинам першій, другій статті 8, частині першій статті 24, статті 55, пункту 1 частини другої статті 129

Конституції України (конституційність) частину четверту статті 314 Кримінального процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з частиною четвертою статті 314 Кодексу ухвала про повернення обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру може бути оскаржена в апеляційному порядку.

Автор клопотання вважає, що частина четверта статті 314 Кодексу, якою встановлено можливість оскарження в апеляційному порядку ухвали про повернення обвинувального акта, не відповідає Конституції України, оскільки ставить сторону захисту в нерівні умови стосовно сторони обвинувачення, порушуючи гарантії, закріплені Основним Законом України.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваного положення Кодексу, Зеленюх (Сухнацька) Г.С. посилається на приписи Конституції України, Кодекс, статтю 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Конституційного Суду України, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення у її справі.

2. Із аналізу конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У Кам'янка-Бузькому районному суді Львівської області перебуває обвинувальний акт у кримінальному провадженні за обвинуваченням Зеленюх (Сухнацької) Г.С. у вчиненні кримінальних правопорушень, визначених частиною першою статті 199, частиною другою статті 204 Кримінального кодексу України.

У підготовчому судовому засіданні захисник Зеленюх (Сухнацької) Г.С. заявив клопотання про повернення обвинувального акта прокурору, в якому зазначив, що обвинувальний акт не містить обвинувачення по суті справи, а також указав, що акт підписала не уповноважена особа.

Кам'янка-Бузький районний суд Львівської області ухвалою від 13 лютого 2025 року відмовив у задоволенні клопотання про повернення обвинувального акта прокурору, зазначивши, що ухвала оскарженню не підлягає, а доводи захисника Зеленюх (Сухнацької) Г.С. щодо невідповідності обвинувального акта вимогам пункту 5 частини другої статті 291 Кодексу є необґрунтованими.

Захисник Зеленюх (Сухнацької) Г.С. оскаржив указану ухвалу до Львівського апеляційного суду та просив скасувати її; постановити нову ухвалу, якою обвинувальний акт у кримінальному провадженні повернути прокурору Галицької окружної прокуратури міста Львова.

Львівський апеляційний суд ухвалою від 18 березня 2025 року відмовив у відкритті провадження за апеляційною скаргою Зеленюх (Сухнацької) Г.С. та зазначив, що за частиною четвертою статті 314 Кодексу в апеляційному порядку можуть бути оскаржені лише ухвали про повернення обвинувального акта прокурору у зв'язку з його невідповідністю вимогам статті 291 Кодексу. Львівський апеляційний суд указав, що ухвали суду, якими було відмовлено у поверненні обвинувального акта прокурору на підставі статей 291, 314 Кодексу, окремому оскарженню в апеляційному порядку не підлягають, заперечення щодо таких ухвал можуть бути додані до апеляційної скарги, поданої на остаточне судове рішення, ухвалене судом за результатом розгляду кримінального провадження.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування

тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону, а також якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі визначеної законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі приписи), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається, що автор клопотання цитує приписи Основного Закону України та наводить юридичні позиції, викладені в рішеннях Конституційного Суду України щодо верховенства права, забезпечення державою правового регулювання, яке відповідає конституційним нормам і принципам та створює механізми, потрібні для задоволення потреб та інтересів людини, захисту судом прав і свобод людини і громадянина, рівності учасників судового процесу перед законом і судом. Зеленюх (Сухнацька) Г.С. вважає, що оспорюваний припис Кодексу суперечить принципу верховенства права, оскільки його реалізація призводить до порушення права особи на свободу, гарантованого статтею 29 Конституції України, не відповідає вимогам статті 3 Конституції України щодо обов'язку створення належного правового механізму захисту конституційних прав і свобод особи, зокрема прав сторони захисту на оскарження ухвали суду першої інстанції про відмову у поверненні обвинувального акта прокурору на відміну від права сторони обвинувачення на оскарження ухвали про повернення обвинувального акта прокурору, чим порушує рівність учасників судового процесу перед законом і судом.

Із наведеного у конституційній скарзі випливає, що автор клопотання фактично висловлює незгоду із законодавчим регулюванням питання апеляційного оскарження ухвали суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання про повернення обвинувального акта прокурору, що не можна вважати належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного припису Кодексу. Зеленюх (Сухнацька) Г.С. не наводить належних аргументів про порушення її права на судовий захист, оскільки у статті 55 Конституції України визначено загальні приписи, які гарантують право кожного звернутися до суду за захистом прав і свобод людини і громадянина та право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. В аспекті порушеного у конституційній скарзі питання та у системному зв'язку з приписом пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України, яким встановлено, що основними засадами судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення, визначено порядок апеляційного перегляду справи, розгляд якої вже завершено судом першої інстанції з винесенням остаточного судового рішення, а у справі Зеленюх (Сухнацької) Г.С. йдеться про процесуальне рішення, ухвалене на стадії підготовчого судового засідання.

Отже, Зеленюх (Сухнацька) Г.С. не дотримала вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зелених (Сухнацької) Галини Степанівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 314 Кримінального процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**